

(สำเนา)

เลขรับ ๓๐/๒๕๖๔ วันที่ ๗ เม.ย. ๒๕๖๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ไพบูลย์ นิตติตะวัน ผู้เสนอ

(นายไพบูลย์ นิตติตะวัน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ณะสิทธิ์ ไควสุรัตน์ ผู้เสนอ

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)

(นายณะสิทธิ์ ไควสุรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) อธิรัฐ รัตนเศรษฐ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สุขชาติ อุดาหะ ผู้เสนอ

(นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ์)

(นายสุขชาติ อุดาหะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พยม พรหมเพชร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) วิเชียร ขวลิต ผู้เสนอ

(นายพยม พรหมเพชร)

(นายวิเชียร ขวลิต)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สันติ กิระนันท์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ไข่ ลิกค์ ผู้เสนอ

(นายสันติ กิระนันท์)

(นายไข่ ลิกค์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เพชรภูมิ อารณรัตน์ ผู้เสนอ

(นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ)

(นายเพชรภูมิ อารณรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) สุทา ประทีป ณ ถลาง (นายสุทา ประทีป ณ ถลาง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วิรัช รัตนเศรษฐ์ (นายวิรัช รัตนเศรษฐ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สิริระ เจนจาคะ (นายสิริระ เจนจาคะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ มະหะหมัด (นายประสิทธิ์ มະหะหมัด) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วันชัย ปริญญาศิริ (นายวันชัย ปริญญาศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ทศนียา รัตนเศรษฐ์ (นางทศนียา รัตนเศรษฐ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อรรถกร ศิริลัทธยากร (นายอรรถกร ศิริลัทธยากร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เอี่ยม ทองใจสด (นายเอี่ยม ทองใจสด) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) นิพันธ์ ศิริธร (นายนิพันธ์ ศิริธร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) บุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ (นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ฐาปกรณ์ กุลเจริญ (นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เจริญ เรียวแรง (นางเจริญ เรียวแรง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) โชติวุฒิ ธนาคนานุสรณ์ (นายโชติวุฒิ ธนาคนานุสรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ธนิกานต์ พรพงษาโรจน์ (นางสาวธนิกานต์ พรพงษาโรจน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สันหพจน์ สุขศรีเมือง (นายสันหพจน์ สุขศรีเมือง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กรณิศ งามสุคนธ์รัตนา (นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สมศักดิ์ คุณเงิน (นายสมศักดิ์ คุณเงิน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) อนันต์ ผลอำนวย (นายอนันต์ ผลอำนวย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ (นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กษิต์เดช ชุติมันต์ (นายกษิต์เดช ชุติมันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ยงยุทธ สุวรรณบุตร (นายยงยุทธ สุวรรณบุตร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง (จองชัย วงศ์ทรายทอง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปัญญา จีนาคำ (นายปัญญา จีนาคำ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สายัณห์ ยุติธรรม (นายสายัณห์ ยุติธรรม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	

(ลงชื่อ) วัฒนา สิทธิวัง (นายวัฒนา สิทธิวัง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์ (สมชาย วิษณุวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สรวุฒิ เนื่องจำนงค์ (นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) รงค์ บุญสวยขวัญ (รองศาสตราจารย์รังค์ บุญสวยขวัญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) จักรพันธ์ พรนิมิตร (นายจักรพันธ์ พรนิมิตร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พรรณสิริ กุลนาถศิริ (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สัญญา นิลสุพรรณ (นายสัญญา นิลสุพรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ไพลิน เทียนสุวรรณ (นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์ (อรุณ สวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) จอมขวัญ กลับบ้านเกาะ (นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สมเกียรติ วอนเพียร (นายสมเกียรติ วอนเพียร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พรชัย ตระกูลวรานนท์ (นายพรชัย ตระกูลวรานนท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) พงศ์กวิน จรุงเรืองกิจ (นายพงศ์กวิน จรุงเรืองกิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เกษม ศุภรานนท์ (นายเกษม ศุภรานนท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) จีระเดช ศรีวิราช (นายจีระเดช ศรีวิราช) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พรชัย อินทร์สุข (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์ (นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พิมพ์พร พรพฤณีพันธุ์ (นางสาวพิมพ์พร พรพฤณีพันธุ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภาดาท์ วรกานนท์ (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) วทันยา วงษ์โอภาสี (นางสาววทันยา วงษ์โอภาสี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ฐิติภัทร์ โชติเดชาชัยนันต์ (นางสาวฐิติภัทร์ โชติเดชาชัยนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) อาดิлян อาลีอิสเฮาะ (นายอาดิлян อาลีอิสเฮาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ยงยุทธ เทพจำนงค์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ (ลงชื่อ) นิโรธ สุนทรเลขา (นายนิโรธ สุนทรเลขา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) สุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ (นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วีระกร คำประกอบ (นายวีระกร คำประกอบ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภิญญา นิโรจน์ (นายภิญญา นิโรจน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศาสตรา ศรีปาน (นายศาสตรา ศรีปาน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุรชาติ ศรีบุศกร (นายสุรชาติ ศรีบุศกร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชูศักดิ์ ศิริมาศทอง (นายชูศักดิ์ ศิริมาศทอง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ทศนาพร เกษเมธีการุณ (นางทศนาพร เกษเมธีการุณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ภูติท อินสุวรรณ์ (นายภูติท อินสุวรรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สมศักดิ์ พันธุ์เกษม (นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กรุงศรีวิไล สุทินเผือก (นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภาคภูมิ บุลย์ประมุข (นายภาคภูมิ บุลย์ประมุข) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศิริพงษ์ รัสมิ์ (นายศิริพงษ์ รัสมิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุริยะ จิ้งรุ่งเรืองกิจ (นายสุริยะ จิ้งรุ่งเรืองกิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กัลยา รุ่งวิจิตรชัย (นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ (นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ประทวน สุทธิอำนาจเดช (นายประทวน สุทธิอำนาจเดช) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สะถิระ เผือกประพันธุ์ (นายสะถิระ เผือกประพันธุ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กฤษณ์ แก้วอยู่ (นายกฤษณ์ แก้วอยู่) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อนุชา นาคาศัย (นายอนุชา นาคาศัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปริญญา ฤกษ์ทราย (นายปริญญา ฤกษ์ทราย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) มานัส อ่อนอ้าย (นายมานัส อ่อนอ้าย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สफल พองงาม (นายสफल พองงาม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เียงชาย ชาลีรินทร์ (นายเียงชาย ชาลีรินทร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ธนัสต์ ทวีเกื้อกุลกิจ (นายธนัสต์ ทวีเกื้อกุลกิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	

(ลงชื่อ) ชาญวิทย์ วิภูศิริ (นายชาญวิทย์ วิภูศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) อนุชา น้อยวงศ์ (นายอนุชา น้อยวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อนุรักษ์พล จรัสศรีพงษ์ (นายอนุรักษ์พล จรัสศรีพงษ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) รณเทพ อนุวัฒน์ (นายรณเทพ อนุวัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สาธิต อัยตระกูล (นายสาธิต อัยตระกูล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พิษขารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ (นางพิษขารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ธรรมนัส พรหมเผ่า (นายธรรมนัส พรหมเผ่า) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) นที ถิ่นสาคุ (นายนที ถิ่นสาคุ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมบัติ อำนาจ (นายสมบัติ อำนาจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุขชาติ ชมกลิ่น (นายสุขชาติ ชมกลิ่น) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมพงษ์ โสภณ (นายสมพงษ์ โสภณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วัชรระ ยาวอหะซัน (นายวัชรระ ยาวอหะซัน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ (นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา (ฐนภัทร กิตติวงศา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จักรรัตน์ พัวช่วย (นายจักรรัตน์ พัวช่วย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เอกราช ช่างเหลา (นายเอกราช ช่างเหลา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมศักดิ์ เทพสุทิน (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อัครวัฒน์ อัครเหม (นายอัครวัฒน์ อัครเหม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สันติ พร้อมพัฒน์ (นายสันติ พร้อมพัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อัญชล พลโพธิพิพิธ (นายอัญชล พลโพธิพิพิธ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ (นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วัฒนา ช่างเหลา (นายวัฒนา ช่างเหลา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์ (นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ	

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ปฐมพงศ์ สูญจันทร์
(นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ธรรมวิชญ์ โทธิพิพิธ
(นายธรรมวิชญ์ โทธิพิพิธ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สำเนาถูกต้อง



(นายสมิตชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์
ทาน
รัตนมาศ ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพ มาตรา ๒๙, ๔๑ และมาตรา ๔๕
- (๒) แก้ไขระบบการเลือกตั้ง มาตรา ๘๓, ๘๕, ๘๖, ๙๐, ๙๑, ๙๒ และมาตรา ๙๔
- (๓) แก้ไขการพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณ มาตรา ๑๔๔
- (๔) แก้ไขอุปสรรคการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มาตรา ๑๘๕
- (๕) แก้ไขบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๐ ให้อำนาจรัฐสภาแทนวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกฎหมายที่กำหนดรูปแบบของประเทศและองค์การตามรัฐธรรมนูญในการบริหารกิจการบ้านเมือง และความสัมพันธ์ขององค์การตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่รัฐธรรมนูญแม้จะเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศในยามที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลง ก็อาจมีความจำเป็นแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในเรื่องกระบวนการยุติธรรม และให้ชุมชนมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสมจากรัฐในการฟ้องหน่วยงานรัฐ ขจัดอุปสรรคการดำเนินการของพรรคการเมือง และแก้ไขระบบเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวมีปัญหาหลายด้าน สมควรที่จะนำระบบการเลือกตั้งตามที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญก่อนหน้า ทั้งฉบับปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งสองใบ มาใช้สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ แก้ไขการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งมีปัญหากระทบต่อการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ แก้ไขโดยให้ใช้ข้อความตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แทน แก้ไขอุปสรรคการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้สามารถติดต่อส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ โดยได้นำรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ มาใช้แทนแก้ไขบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๐ เปลี่ยนแปลงอำนาจวุฒิสภา ให้เป็นอำนาจรัฐสภา โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช นี้



ร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....
.....
.....
มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๔๑ และ มาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้น
บัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่
ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด
แสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ การควบคุมหรือคุมขัง
ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่
กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง

(๒) สิทธิพื้นฐานในกระบวนการพิจารณา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการได้รับการพิจารณาโดย
เปิดเผย การได้รับทราบข้อเท็จจริงและตรวจเอกสารอย่างเพียงพอ การเสนอข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และพยานหลักฐาน
ของตน การคัดค้านผู้พิพากษาหรือตุลาการ การได้รับการพิจารณาโดยผู้พิพากษาหรือตุลาการที่นั่งพิจารณาคดีครบองค์
คณะ และการได้รับทราบเหตุผลประกอบคำวินิจฉัย คำพิพากษา หรือคำสั่ง



(๓) บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

(๔) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา โจทก์ จำเลย คู่กรณี ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพยานในคดีมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งสิทธิในการได้รับการสอบสวนอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และการไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง

(๕) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดีอาญา มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง และความช่วยเหลือที่จำเป็น และเหมาะสมจากรัฐ ส่วนค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๖) เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม และย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ

(๗) ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม โอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร การได้รับความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ และการได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว

(๘) ในคดีแพ่ง บุคคลมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสมจากรัฐ

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ โดยชุมชนมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสมจากรัฐในการฟ้องหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรคการเมือง ต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเห็นว่ามติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และ
มาตรา ๙๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน ดังนี้

(๑) สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน

(๒) สมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งร้อยคน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับโดยใช้บัตร
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบละหนึ่งใบ

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังไม่มีการเลือกตั้ง
หรือประกาศชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเท่าที่มีอยู่

ในกรณีมีเหตุใดๆที่ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อยคนให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๘๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยให้แต่ละเขตเลือกตั้ง
มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เขตละหนึ่งคนและผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งได้คนละหนึ่ง
คะแนน โดยจะลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใด หรือจะลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเลยก็ได้

ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนสูงกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นผู้ได้รับ
เลือกตั้ง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสมัครรับเลือกตั้ง การออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน การรวม
คะแนน การประกาศผลการเลือกตั้ง และการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อตรวจสอบเบื้องต้นแล้ว มีเหตุอันควรเชื่อว่าผล
การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้งทั้งหมด ซึ่ง
คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องตรวจสอบเบื้องต้นและประกาศผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่า
สามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ทั้งนี้ การประกาศผลดังกล่าวไม่เป็นการตัดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการ
เลือกตั้งที่จะดำเนินการสืบสวน ไต่สวน หรือวินิจฉัยกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง
หรือการเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมไม่ว่าจะได้ประกาศผลการเลือกตั้งแล้วหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๘๖ การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีและการแบ่ง
เขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการ
เลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสี่ร้อยคน จำนวนที่ได้รับให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิก
หนึ่งคน

(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน โดยให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

(ก) จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(ข) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) และ (ก) แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่ครบสี่ร้อยคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตาม (ก) มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสี่ร้อยคน

(ค) จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

มาตรา ๙๐ พรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเขตเลือกตั้ง ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อได้บัญชีรายชื่อหนึ่งเพียงบัญชีเดียว และให้ถือเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตามวรรคสอง ให้พรรคการเมืองจัดทำขึ้นพรรคการเมืองละหนึ่งบัญชี ไม่เกินบัญชีละหนึ่งร้อยคน และให้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองใดที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้าปรากฏว่าก่อนหรือในวันเลือกตั้งมีเหตุไม่ว่าด้วยประการใดที่มีผลทำให้บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมีจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อไม่ครบตามจำนวนที่พรรคการเมืองนั้นได้ยื่นไว้ ให้ถือว่าบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมีจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเท่าที่มีอยู่และในกรณีนี้ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

การจัดทำบัญชีผู้รับสมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยจัดทำรายชื่อเรียงตามลำดับหมายเลข รายชื่อในบัญชีต้องไม่ซ้ำกับบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองอื่นจัดทำขึ้น และไม่ซ้ำกับรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๘๗

มาตรา ๙๑ การคำนวณสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้นำคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับการเลือกตั้งมารวมกันทั้งประเทศแล้วคำนวณเพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกของแต่ละพรรคการเมือง เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมข้างต้น โดยให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่อในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น

พรรคการเมืองใดได้คะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้ง และมีให้นำคะแนนเสียงดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อหาสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสมัครรับเลือกตั้ง การออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน การรวม
คะแนน การประกาศผลการเลือกตั้ง และการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๙๒ เขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่
เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งใหม่ โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับ
เลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

มาตรา ๙๔ ถ้าต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดขึ้นใหม่
เพราะเหตุที่การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มิให้มีผลกระทบกับสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้ง ตามมาตรา ๙๑”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมีใสรายจ่ายตามข้อผูกพัน
อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์ใช้ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือของคณะกรรมการธิการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำ
ด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการธิการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
ในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรค ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา
และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
ว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหก ให้การเสนอการแปรญัตติหรือการกระทำดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลไป

รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารงานโดยอิสระของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาล
ปกครองและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญ หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอแปร
ญัตติต่อคณะกรรมการธิการได้โดยตรง”



มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา เข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการบรรจุ แต่งตั้ง ย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง และเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗๐ ให้รัฐสภามีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกหนึ่งปี

ร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอ และพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ร่างพระราชบัญญัติใดที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้แจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นในกรณี que คณะรัฐมนตรีมิได้แจ้งว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของแต่ละสภา อาจเข้าชื่อกันร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้วินิจฉัย การยื่นคำร้องดังกล่าวต้องยื่นก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วเสร็จ

เมื่อประธานรัฐสภาได้รับคำร้องตามวรรคสาม ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการร่วมซึ่งประกอบด้วยประธานวุฒิสภาเป็นประธาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนคณะรัฐมนตรีคนหนึ่ง และประธานคณะกรรมการสามัญคนหนึ่งซึ่งเลือกกันเองระหว่างประธานคณะกรรมการสามัญในวุฒิสภาทุกคณะเป็นกรรมการ เพื่อวินิจฉัย

การวินิจฉัยของคณะกรรมการร่วมตามวรรคสี่ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการร่วมดังกล่าวให้เป็นที่สุด และให้ประธานรัฐสภาดำเนินการไปตามคำวินิจฉัยนั้น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
ประธานรัฐสภา



บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ

โดยที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกฎหมายที่กำหนดรูปแบบของประเทศและองค์การตามรัฐธรรมนูญในการบริหารกิจการบ้านเมือง และความสัมพันธ์ขององค์การตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่รัฐธรรมนูญแม้จะเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศในยามที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลง ก็อาจมีความจำเป็นแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในเรื่องกระบวนการยุติธรรม และให้ชุมชนมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสมจากรัฐในการฟ้องหน่วยงานรัฐ และแก้ไขระบบเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวมีปัญหาหลายด้าน สมควรที่จะนำระบบการเลือกตั้งตามที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญก่อนหน้า ทั้งฉบับปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งสองใบ มาใช้สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ แก้ไขการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งมีปัญหากระทบต่อการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ แก้ไขโดยให้ใช้ข้อความตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แทน แก้ไขอุปสรรคการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้สามารถติดต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ โดยได้นำรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ มาใช้แทน แก้ไขบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๐ เปลี่ยนแปลงอำนาจวุฒิสภา ให้เป็นอำนาจรัฐสภา โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช นี้

๒. สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

๒.๑ กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช” (ตามร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ตามร่างมาตรา ๒)



- ๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในเรื่องกระบวนการยุติธรรม และให้ชุมชนมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสมจากรัฐในการฟ้องหน่วยงานรัฐ ขจัดอุปสรรคการดำเนินการของพรรคการเมือง (ตามร่างมาตรา ๓)
- ๒.๔ แก้ไขระบบเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวมีปัญหาหลายด้าน สมควรที่จะนำระบบการเลือกตั้งที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญก่อนหน้า ทั้งฉบับปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งสองใบ มาใช้สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ (ตามร่างมาตรา ๔)
- ๒.๕ แก้ไขการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งมีปัญหากระทบต่อการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ แก้ไขโดยให้ใช้ข้อความตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แทน (ตามร่างมาตรา ๕)
- ๒.๖ แก้ไขอุปสรรคการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้สามารถติดต่อส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ โดยได้นำรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ มาใช้แทน (ตามร่างมาตรา ๖)
- ๒.๗ แก้ไขบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๐ เปลี่ยนแปลงอำนาจวุฒิสภา ให้เป็นอำนาจรัฐสภา โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (ตามร่างมาตรา ๗)

